

Bruxelles, den 18.10.2017
COM(2017) 608 final

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, DET
EUROPÆISKE RÅD OG RÅDET**

Ellevte statusrapport om indførelsen af en effektiv og ægte sikkerhedsunion

DA

DA

I. INDLEDNING

Dette er den ellefte månedlige statusrapport om indførelsen af en effektiv og ægte sikkerhedsunion, som beskriver udviklingen i to hovedsøjler: bekæmpelse af terrorisme og organiseret kriminalitet og de midler, der støtter dem, og styrkelse af vores forsvar og opbygning af modstandsdygtighed over for disse trusler.

Kommissionsformand Jean-Claude Juncker understregede i talen om Unionens tilstand¹, at Den Europæiske Union er nødt til at være stærkere i bekæmpelsen af terrorisme og udnytte de reelle fremskridt, der er gjort i løbet af de seneste tre år. Som bebudet i hensigtserklæringen² til Europa-Parlamentet og formandskabet for Rådet og i den ledsagende køreplan for en mere forenet, stærkere og mere demokratisk Union fastsætter Kommissionen i denne rapport en **pakke med terrorbekæmpelsesforanstaltninger**, som skal træffes i løbet af de næste 16 måneder. Disse operationelle foranstaltninger vil hjælpe medlemsstaterne med at rette op på de betydelige sårbarheder, der blev afdækket ved de seneste terrorangreb, samt gøre en reel forskel, når det gælder om at styrke sikkerheden. Dette vil bidrage til fuldførelsen af en sikkerhedsunion, hvor terrorister ikke længere vil kunne udnytte smuthuller til at begå deres grusomheder. Ud over disse praktiske foranstaltninger på kort sigt arbejder Kommissionen hen imod en fremtidig europæisk efterretningssenhed, som kommissionsformand Jean-Claude Juncker bebudede i sin vision for Den Europæiske Union frem til 2025.

Terrorbekæmpelsespakken omfatter:

- foranstaltninger til støtte for medlemsstaterne i forbindelse med **beskyttelsen af offentlige steder** (kapitel II), herunder en handlingsplan til støtte for beskyttelsen af offentlige steder og en handlingsplan til styrkelse af beredskabet over for kemiske, biologiske, radiologiske og nukleare sikkerhedsrisici
- foranstaltninger til **blokering af adgangen til midler, som anvendes af terrorister** til at forberede og udføre angreb, såsom **farlige stoffer** eller **finansiering af terrorisme** (kapitel III), herunder en henstilling om øjeblikkelige tiltag til at forhindre misbrug af udgangsstoffer til eksplosivstoffer, samt foranstaltninger til støtte for retshåndhævende og retslige myndigheder, når de i forbindelse med strafferetlig efterforskning støder på **brugen af kryptering**
- de næste skridt til **bekæmpelse af radikalisering** (kapitel IV)
- de næste skridt til styrkelse af den **eksterne dimension** af terrorbekæmpelse (kapitel V), herunder forslag til Rådets afgørelser om indgåelse på Den Europæiske Unions vegne af Europarådets konvention og tillægsprotokol om forebyggelse af terrorisme samt en henstilling til Rådet om at bemyndige den til at indlede forhandlinger om en revideret passagerlisteaftale med Canada.

II. FORANSTALTNINGER TIL BEDRE BESKYTTELSE OG MODSTANDSDYGTIGHED OVER FOR TERRORISME

1. Øget beskyttelse af offentlige steder

Terroristerne er i deres propaganda og valg af mål begyndt at fokusere på offentlige steder såsom fodgængerområder, seværdigheder, transportknudepunkter, indkøbscentre, koncertsale

¹ http://europa.eu/rapid/press-release_SPEECH-17-3165_da.htm.

² https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/letter-of-intent-2017_da.pdf.

og pladser, som det var tilfældet med angrebene i f.eks. Barcelona, Berlin, Bruxelles, London, Manchester, Nice, Paris og Stockholm. Hvad alle disse såkaldte "bløde mål" har til fælles, er deres åbne og offentlige karakter samt den høje koncentration af mennesker, hvilket i sig selv gør dem sårbare.

Vi kan gøre mere for at mindske disse lokaliteters sårbarhed, afdække trusler tidligere og øge modstandsdygtigheden. Derfor fastsatte Kommissionen gennem en **handlingsplan til støtte for beskyttelsen af offentlige steder**³, som blev fremlagt sammen med denne rapport, foranstaltninger til støtte for medlemsstaterne på nationalt, regionalt og lokalt niveau i deres bestræbelser på at øge den fysiske beskyttelse mod terrortrusler. Eftersom der altid vil være risici, er formålet med handlingsplanen at bistå medlemsstaterne, når de skal afdække trusler, gøre offentlige steder mindre sårbare, begrænse konsekvenserne af terrorangreb og forbedre samarbejdet.

Den støtte, som EU kan yde for at beskytte offentlige steder, har to formål. For det første kan den fremme **udvekslingen af bedste praksis på tværs af grænserne, bl.a. gennem finansiering**. Dette omfatter f.eks. foranstaltninger til at fremme og støtte udviklingen af innovative og diskrete barrierer, der gør byer sikre uden at ændre deres åbenhed ("beskyttelse ved hjælp af design"). Som finansiel støtte til foranstaltningerne i handlingsplanen iværksatte Kommissionen i dag en indkaldelse af forslag via Fonden for Intern Sikkerhed (politidelen) til i alt 18,5 mio. EUR. Denne kortsigtede finansiering vil i 2018 blive suppleret med midler fra initiativet om nyskabende foranstaltninger i byerne inden for rammerne af Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, idet sikkerhed vil være et centralt emne, og hvortil der vil blive ydet op til i alt 100 mio. EUR. En offentlig høring blev iværksat den 15. september 2017 for at indsamle idéer fra byer om innovative sikkerhedsløsninger. Dette vil hjælpe Kommissionen med at udforme de kommende indkaldelser af forslag på dette område.

For det andet kan EU fremme **samarbejdet med en lang række interesserede parter**, hvilket anses for at være afgørende, når det gælder om at øge beskyttelsen af offentlige steder. Udvekslingen af erfaringer og sammenlægningen af ressourcer bør struktureres bedre. Kommissionen vil oprette et forum for at inddrage private aktører som f.eks. indkøbscentre, koncertarrangører, idrætsanlæg, hoteller og biludlejningsfirmaer. Dette vil fremme en fælles bevidsthed om de aktuelle sikkerhedsudfordringer samt tilskynde offentlig-private sikkerhedspartnerskaber til at forbedre beskyttelsen. Lokale og regionale myndigheder spiller også en central rolle i beskyttelsen af offentlige steder, og det er nødvendigt at inddrage dem i de dertil knyttede aktiviteter på EU-plan. Kommissionen vil styrke inddragelsen af disse interesserede parter og indlede dialog med både regionale og lokale myndigheder som f.eks. borgmestre for større byer med det formål at udveksle oplysninger og bedste praksis hvad angår beskyttelse af offentlige steder. Som opfølgning på Niceerklæringen⁴ af 29. september 2017 vil Kommissionen i begyndelsen af næste år i samarbejde med Regionsudvalget arrangere et møde på højt plan med de borgmestre, der har undertegnet Niceerklæringen, og med andre interesserede repræsentanter for lokale og regionale forvaltninger, således at der fortsat kan udveksles bedste praksis for beskyttelse af offentlige steder.

³ COM(2017) 612 final af 18.10.2017.

⁴ Niceerklæringen blev vedtaget i Nice den 29. september 2017 på en konference for borgmestre fra Euro-Middelhavsregionen, som med Kommissionens deltagelse blev afholdt på initiativ af Nices borgmester for at udveksle bedste praksis mellem byer og lokale og regionale forvaltninger for så vidt angår forebyggelse af radikaliserings og beskyttelse af offentlige steder: <http://www.nice.fr/uploads/media/default/0001/15/TERRORISME%20EUROPE%20Déclaration%20-%20der%20version.pdf>.

Kommissionen vil også fortsætte sit arbejde med at beskytte **kritisk infrastruktur** og sikre dennes modstandsdygtighed. Ifølge den omfattende evaluering af EU's sikkerhedspolitik⁵ er der også behov for at tilpasse det europæiske program for beskyttelse af kritisk infrastruktur⁶ til nye trusler. Kommissionen har indledt en evaluering af direktivet om indkredsning og udpegning af europæisk kritisk infrastruktur⁷. I evalueringen vil der blive taget hensyn til de seneste års erfaringer og udvikling som f.eks. vedtagelsen af direktivet om net- og informationssikkerhed⁸. Samtidig er det europæiske program for beskyttelse af kritisk infrastruktur blevet styrket gennem et øget fokus på nye udfordringer som f.eks. insidertrusler og hybride trusler og gennem en udvidelse af programmets eksterne aspekt via samarbejde med nabolande i det østlige naboskabsområde og Vestbalkan.

Transportsektoren har i mange år været både målet for terrorangreb og midlet til at udføre angreb (f.eks. kaprede fly eller lastbilangreb). Derfor er der behov for at vurdere, i hvilket omfang reglerne for **sikring af transport** kan garantere sikkerhed og samtidig sikre flydende transportnet. Eftersom luftfartssektoren er væsentligt bedre beskyttet, er terrorangrebene blevet mere opportunistiske og mere fokuseret på offentlige steder. Blandt disse udgør **jernbanetransporten** et højrisikomål, fordi dens infrastruktur er åben af natur. Der findes pt. ingen EU-lovgivning til beskyttelse af jernbanepassagerer mod terrorisme og alvorlig kriminalitet. Den 15. juni 2017 iværksatte Kommissionen sammen med medlemsstaterne en fælles jernbanerisikovurdering og arbejder nu på yderligere foranstaltninger til forbedring af jernbanepassagerernes sikkerhed. For så vidt angår sektoren for erhvervmæssig **vejtransport** er Kommissionen ligeledes ved at udarbejde et sæt retningslinjer for bedste praksis på sikkerhedsområdet. Der vil blive lagt vægt på at forbedre lastbilssikkerheden ved at begrænse risikoen for uautoriseret overtagelse, herunder kaping eller tyveri, af en lastbil med det formål at bruge den i et terrorangreb. Retningslinjerne vil være tilgængelige inden udgangen af 2017 og fungere som vejledning for de nationale vejtransportsektorer. Kommissionen vil desuden fortsat arbejde på at styrke **sikkerheden ved søtransport**, navnlig øge beskyttelsen af søtransportinfrastrukturen, bl.a. havne og havnefaciliteter, containerskibe og passagerskibe som f.eks. krydstogtskibe og færger.

2. Øget beredskab over for kemiske, biologiske, radiologiske og nukleare sikkerhedsrisici

Selv om sandsynligheden for et angreb med kemiske, biologiske, radiologiske og nukleare (CBRN) stoffer i EU fortsat er lav, er den overordnede CBRN-trussel stigende. Der er tegn på, at visse kriminelle enkeltpersoner eller terrorgrupper har til hensigt at erhverve CBRN-materialer, og at de har viden og kapacitet til at anvende dem med terror for øje. Potentialitet ved CBRN-angreb har en fremtrædende plads i terrorpropagandaen. Ifølge den omfattende

---

⁵ Jf. den niende statusrapport om indførelsen af en effektiv og ægte sikkerhedsunion (COM(2017) 407 final af 26.7.2017) og det ledsagende arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene (SWD(2017) 278 final).

⁶ I det europæiske program for beskyttelse af kritisk infrastruktur (EPCIP) fastsættes rammerne for EU's aktiviteter til forbedring af beskyttelsen af kritisk infrastruktur i Europa – i alle medlemsstater og i alle relevante erhvervssektorer. En vigtig søjle i dette arbejde er direktivet om europæisk kritisk infrastruktur fra 2008 (direktiv 2008/114/EF af 8.12.2008).

⁷ Direktiv 2008/114/EF af 8.12.2008.

⁸ Direktiv (EU) 2016/1148 af 6.7.2016.

evaluering af EU's sikkerhedspolitik⁹ er der også behov for at øge beredskabet over for disse trusler.

For bedre at kunne bekæmpe CBRN-trusler i de kommende år fremlægger Kommissionen sammen med denne rapport en **handlingsplan til styrkelse af beredskabet over for kemiske, biologiske, radiologiske og nukleare sikkerhedsrisici**¹⁰. Den omfatter en lang række foranstaltninger til forbedring af beredskabet, modstandsdygtigheden og samordningen på EU-plan, f.eks. ved at oprette et EU-dækkende CBRN-sikkerhedsnetværk for at samle alle CBRN-aktører. Netværket vil blive understøttet af bl.a. et CBRN-videncentret inden for Det Europæiske Center for Terrorbekæmpelse (ECTC) ved Europol. Det er også vigtigt at anvende de eksisterende ressourcer bedre, så med handlingsplanen foreslås det at styrke CBRN-beredskabet og -indsatsen ved hjælp af undervisning og øvelser, der omfatter alle de forskellige første respons-enheder (retshåndhævelse, civilbeskyttelse, sundhed) og om nødvendigt militære og private partnere. Det vil endvidere blive understøttet af eksisterende værktøjer på EU-plan, navnlig EU-civilbeskyttelsesmekanismen¹¹ og Den Europæiske Unions Agentur for Uddannelse inden for Retshåndhævelse (Cepol). For at yde bedre støtte i tilfælde af en større CBRN-hændelse bør medlemsstaterne fortsat styrke den eksisterende europæiske katastrofeberedskabskapacitet inden for EU-civilbeskyttelsesmekanismen. I den forbindelse opfordres medlemsstaterne til fortsat at bidrage med ny kapacitet til den europæiske katastrofeberedskabskapacitet.

EU-lovgivningen om **alvorlige grænseoverskridende sundhedstrusler**¹² indeholder bestemmelser om beredskab, overvågning og koordinering, når der skal sættes ind over for sundhedskriser i hele EU. I den forbindelse vil EU's system for tidlig varsling og reaktion blive knyttet bedre til andre EU-varslingssystemer for biologiske, kemiske, miljømæssige og ukendte trusler. Sundhedsprogrammet finansierer også EU-dækkende nødberedskabs- og indsatsøvelser samt fælles tiltag til støtte for medlemsstaterne, når det gælder om at styrke laboratorier, vaccinationsindsatsen og grundlæggende kapaciteter i henhold til det internationale sundhedsregulativ.

Samtlige initiativer vil blive understøttet af særlige forskningsaktiviteter, finansiering og samarbejde med relevante internationale partnere.

III. INDSATSEN MOD MIDLER, DER STØTTER TERROR

1. Finansiering af terrorisme: grænseoverskridende adgang til finansielle oplysninger

Oplysninger om terrormistænktets finansielle aktiviteter kan udgøre vigtige ledetråde i forbindelse med terrorbekæmpelse efterforskning. Finansielle oplysninger (bl.a. oplysninger om finansielle transaktioner) kan pga. deres pålidelighed og nøjagtighed være med til at identificere terrorister, afsløre forbindelser til medskyldige, fastlægge mistænktets aktiviteter, logistik og bevægelser og kortlægge terrornetværk. Ved at have et hurtigt overblik over mistænktets og deres medskyldiges finansielle aktiviteter kan retshåndhævende myndigheder med afgørende oplysninger forhindre angreb eller reagere lige efter et angreb. Den øgede forekomst af primitive mindre angreb indebærer nye udfordringer. Det kan være sværere at

⁹ Jf. den niende statusrapport om indførelsen af en effektiv og ægte sikkerhedsunion (COM(2017) 407 final af 26.7.2017) og det ledsagende arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene (SWD(2017) 278 final).

¹⁰ COM(2017) 610 final af 18.10.2017.

¹¹ Afgørelse nr. 1313/2013/EU af 17.12.2013.

¹² Afgørelse nr. 1082/2013/EU af 22.10.2013.

opdage tegnene på terrorplaner og -handlinger, når de planlægges med kort varsel. Finansielle transaktioner med tilknytning til mindre terrorplaner forekommer ikke nødvendigvis mistænkelige, hvilket fører til, at de kompetente myndigheder først får kendskab til disse oplysninger efter et angreb.

Som bebudet i handlingsplanen om finansiering af terrorisme fra 2016¹³ er **Kommissionen i færd med at analysere behovet for yderligere foranstaltninger** til fremme af adgangen til finansielle oplysninger, der er opbevaret i andre jurisdiktioner inden for EU, i forbindelse med terrorbekæmpelse efterforskning. I den tredje statusrapport om indførelsen af en effektiv og ægte sikkerhedsunion fra december 2016¹⁴ fastsatte Kommissionen sin oprindelige analyse og angav, at den ville fortsætte sin vurdering under særlig hensyntagen til de mulige virkninger for de grundlæggende rettigheder og navnlig retten til beskyttelse af personoplysninger. Siden da har Kommissionen hørt interesserede parter og analyseret de mekanismer, gennem hvilke de kompetente myndigheder i øjeblikket kan få adgang til relevante oplysninger, navnlig finansielle oplysninger lagret i andre medlemsstater, hindringerne for en hurtig og effektiv adgang hertil og mulige foranstaltninger til fjernelse af disse hindringer.

Ud over den igangværende vurdering arbejder Kommissionen fortsat på at fremme **udvekslingen af bedste praksis** for så vidt angår efterforskningsteknikker og analyser af terroristernes metoder til at rejse midler og flytte dem rundt, bl.a. gennem finansiell støtte på basis af en i dag iværksat indkaldelse af forslag til 2,5 mio. EUR.

I den forbindelse er Kommissionen også i færd med at undersøge, hvordan man kan **forbedre samarbejdet mellem de finansielle efterretningsenheder**¹⁵, der er oprettet for at forhindre, opspore og effektivt bekæmpe hvidvaskning af penge og finansiering af terrorisme. I en kortlægningsrapport fra december 2016 udarbejdet af de finansielle efterretningsenheder og i det ledsagende arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene om forbedring af samarbejdet mellem finansielle efterretningsenheder¹⁶ fremhæves en række begrænsninger i de finansielle enheders indenlandske beføjelser, og det skitseres, hvordan disse spørgsmål kan løses via i) en gennemførelse af det fjerde hvidvaskningsdirektiv¹⁷ og de dertil hørende ændringer¹⁸, som i øjeblikket er til forhandling, ii) andre initiativer, der gennemføres af EU's platform for finansielle efterretningsenheder for at styrke det operationelle samarbejde, især gennem vejledning, standardiseringsarbejde og forretningsløsninger, der skal gennemføres på FIU.Net, og iii) lovgivningsmæssige foranstaltninger til håndtering af andre spørgsmål, der skyldes forskelle i status og kompetencer mellem de finansielle efterretningsenheder, navnlig når det drejer sig om at fremme koordineringen og udvekslingen af oplysninger, både mellem finansielle efterretningsenheder og mellem finansielle efterretningsenheder og retshåndhævende myndigheder.

---

¹³ COM(2016) 50 final af 2.2.2016.

¹⁴ COM(2016) 831 final af 21.12.2016.

¹⁵ De finansielle efterretningsenheder blev oprettet ved Rådets afgørelse 2000/642/RIA af 17.10.2000 og er nærmere reguleret ved direktiv (EU) 2015/849 af 20.5.2015 om forebyggende foranstaltninger mod anvendelse af det finansielle system til hvidvask af penge eller finansiering af terrorisme. Der er tale om operationelt uafhængige og selvstændige enheder, der er ansvarlige for at modtage og analysere rapporter om mistænkelige transaktioner og andre oplysninger, der vedrører hvidvaskning af penge, tilknyttede underliggende forbrydelser eller finansiering af terrorisme, fra relevante enheder samt for at formidle resultaterne af deres analyser og alle yderligere relevante oplysninger til de kompetente myndigheder.

¹⁶ SWD(2017) 275 final af 26.6.2017.

¹⁷ Direktiv (EU) 2015/849 af 20.5.2015.

¹⁸ COM(2016) 450 final af 5.7.2016.

Der arbejdes også på at fremme **adgangen til finansielle data inden for en medlemsstat**. De foreslåede ændringer til det **fjerde hvidvaskningsdirektiv**¹⁹, der i øjeblikket er til forhandling med Europa-Parlamentet og Rådet, vil føre til oprettelsen af centrale registre over bankkonti eller systemer for dataudtræk i alle medlemsstater, som finansielle efterretningsenheder og andre kompetente myndigheder med ansvar for hvidvaskning af penge og finansiering af terrorisme vil have adgang til. Når først de er oprettet i alle medlemsstater, vil disse registre lette opsporingen af kontooplysninger. På grundlag heraf er Kommissionen ved at udarbejde et initiativ til **udvidelse af de retshåndhævende myndigheders adgang til sådanne bankkontoregistre**²⁰ for at styrke deres kapacitet til hurtigere at opspore bankkonti.

Under høringerne med de interesserede parter blev **hindringerne for indhentning af finansielle transaktionsdata, der er lagret i andre medlemsstater**, ligeledes drøftet. Om nødvendigt kan bankkontooplysninger udveksles mellem medlemsstaterne inden for otte timer gennem kanaler for politisamarbejde²¹. Der er også mulighed for at få adgang til finansielle transaktionsdata, der er lagret i andre medlemsstater, gennem finansielle efterretningsenheder. Såfremt sådanne oplysninger skal anvendes som bevismateriale i straffesager, vil det muligvis være nødvendigt at anmode herom via gensidig retshjælp. Med den europæiske efterforskningskendelse²² er der nu mulighed for at indhente finansielle transaktionsdata på en måde, der er væsentligt hurtigere end via gensidig retshjælp. Få måneder efter udløbet af gennemførelsesfristen har kun 16 medlemsstater indtil videre gennemført den europæiske efterforskningskendelse, og de resterende medlemsstater opfordres til straks at gøre det. Endelig vil de kommende lovgivningsforslag om elektroniske bevismaterialer, som forventes at ligge klar i begyndelsen af 2018, også gøre det nemmere at sikre grænseoverskridende adgang til sådanne data.

Under høringerne med de interesserede parter kom det også frem, at der er **hindringer for opsporing af finansielle transaktionsdata, der er lagret i en anden medlemsstat**. For at løse dette og som led i sin løbende vurdering vil Kommissionen under hensyn til alle eksisterende og planlagte instrumenter til fremme af adgangen til finansielle transaktionsdata, der er lagret i en anden medlemsstat, foretage en vurdering af, hvorvidt det er nødvendigt, teknisk gennemførligt og forholdsmæssigt at etablere indbyrdes forbindelse mellem centrale registre over bankkonti.

Derfor vil Kommissionen **fortsat høre alle de berørte interesserede parter** om, hvorvidt det er nødvendigt, teknisk gennemførligt og forholdsmæssigt at træffe nye foranstaltninger på EU-plan for at lette og fremskynde den grænseoverskridende adgang til finansielle transaktionsdata, bl.a. procedurer til sikring af fortrolighed. Kommissionen vil i november 2017 arrangere et møde på højt plan med interesserede parter, hvor de igangværende vurderinger om anvendelsen af finansielle oplysninger til terrorbekæmpelse efterforskning vil blive samlet. De vigtigste punkter til drøftelse vil omfatte:

---

¹⁹ COM(2016) 450 final af 5.7.2016.

²⁰ <http://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/initiatives/Ares-2017-3971182>.

²¹ I henhold til Rådets rammeafgørelse 2006/960/RIA (det "svenske initiativ") skal de retshåndhævende myndigheder besvare udenlandske anmodninger inden for otte timer i forbindelse med hastende sager, hvis de ønskede oplysninger eller efterretninger er lagret i en database, som en retshåndhævende myndighed har direkte adgang til, eller længere, hvis de ønskede oplysninger eller efterretninger er lagret i en database, som der ikke er direkte adgang til.

²² Direktiv 2014/41/EU af 3.4.2014.

- de væsentligste hindringer for en effektiv og rettidig adgang til finansielle transaktionsdata, der er lagret i en anden medlemsstat, til brug i forbindelse med terrorbekæmpelse efter forskning
- nødvendigheden, den tekniske gennemførlighed og proportionaliteten af mulige supplerende foranstaltninger til på en hurtig, effektiv og sikker måde at fremme den grænseoverskridende adgang til finansielle transaktionsdata til brug i forbindelse med terrorbekæmpelse efter forskning.

Kommissionen vil aflægge rapport om udfaldet af disse drøftelser.

2. Eksplosivstoffer: yderligere begrænsning af adgangen til udgangsstoffer til eksplosivstoffer

Forordningen om udgangsstoffer til eksplosivstoffer²³ begrænser offentlighedens adgang til og anvendelse af syv kemiske stoffer (de såkaldte "udgangsstoffer til eksplosivstoffer underlagt begrænsninger", der er opført i bilag I til forordningen). I februar 2017 vedtog Kommissionen en rapport om anvendelsen af forordningen i medlemsstaterne²⁴. I denne rapport blev det konkluderet, at gennemførelsen af forordningen har været med til at begrænse adgangen til farlige udgangsstoffer til eksplosivstoffer, der kan misbruges til fremstilling af hjemmelavede eksplosivstoffer. Medlemsstaterne har også rapporteret om eksempler, hvor anvendelsen af forordningen har ført til tidlig afsløring af terrorplaner²⁵. For at sikre fuld gennemførelse af forordningen indledte Kommissionen i maj og september 2016 traktatbrudssager mod en række medlemsstater for ikke at have gennemført forordningen fuldt ud. I oktober 2017 var der kun to verserende traktatbrudssager mod Spanien og Rumænien.

Trods denne fælles indsats viser de seneste terrorangreb og -handlinger, at den **trussel, som hjemmelavede eksplosivstoffer udgør** i Europa, fortsat er høj. Det er stadigvæk muligt at få adgang til og anvende disse stoffer til fremstilling af hjemmelavede eksplosivstoffer. Det hyppigst anvendte eksplosivstof i terrorangreb var triacetoneperoxid (TATP), et hjemmelavet eksplosivstof, der ifølge indberetninger er terroristernes foretrukne eksplosivstof²⁶.

I betragtning af den aktuelle trussel fra udgangsstoffer til eksplosivstoffer er det nødvendigt at træffe øjeblikkelige foranstaltninger for at sikre den bedst mulige gennemførelse af den gældende forordning i alle medlemsstater. Derfor fremsatte Kommissionen sammen med denne rapport en **henstilling**²⁷ for at vejlede om de øjeblikkelige tiltag, der skal til for at forhindre misbrug af udgangsstoffer til eksplosivstoffer. Kommissionen opfordrer medlemsstaterne til at gennemføre denne henstilling fuldt ud for i videst mulig omfang at begrænse terroristernes adgang til og anvendelse af udgangsstoffer til eksplosivstoffer og sikre bedre kontrol med den lovlige anvendelse samt bedre tiltag ved mistænkelige transaktioner. Kommissionen er rede til at bistå medlemsstaterne i forbindelse hermed.

²³ Forordning (EU) nr. 98/2013 af 15.1.2013.

²⁴ COM(2017) 103 final af 28.2.2017.

²⁵ Den 23. juni 2017 meddelte det belgiske indenrigsministerium, at det i løbet af ét år havde modtaget 30 indberetninger om mistænkelige salg. Fra februar til juni 2017 modtog Frankrig 11 indberetninger, der for det meste vedrørte hydrogenperoxid.

²⁶ EU-rapport om situationen og udviklingen med hensyn til terrorisme (TE-SAT), 2017: <https://www.europol.europa.eu/activities-services/main-reports/eu-terrorism-situation-and-trend-report-te-sat-2017>.

²⁷ C(2017) 6950 final af 18.10.2017.

Herudover er Kommissionen i færd med at udbygge sin **revision af forordningen om udgangsstoffer til eksplosivstoffer** med en evaluering, der vil blive efterfulgt af en konsekvensanalyse i løbet af første halvdel af 2018. Evalueringen vil omfatte en undersøgelse af forordningens relevans, effektivitet, lønsomhed, sammenhæng og EU-merværdi samt en indkredsning af problemer og hindringer, der eventuelt kræver yderligere handling. I konsekvensanalysen vil der blive set nærmere på forskellige politiske løsninger til håndtering af eventuelle konstaterede problemer eller hindringer.

3. Kryptering: støtte til retshåndhavende myndigheder i forbindelse med strafferetlig efterforskning

Anvendelsen af kryptering er afgørende for at garantere cybersikkerhed og beskyttelsen af personoplysninger. I henhold til EU-lovgivningen spiller kryptering en særlig rolle, når det gælder om at garantere en tilstrækkelig sikker behandling af personoplysninger²⁸. Samtidig støder retshåndhavende og retslige myndigheder i forbindelse med strafferetlig efterforskning i stigende omfang på udfordringer som følge af kriminelles anvendelse af kryptering. Dette påvirker de retshåndhavende og retslige myndigheders evne til at indhente de oplysninger, som de skal bruge som bevismateriale i forbindelse med strafferetlig efterforskning, samt til at retsforfølge og dømme kriminelle. De kriminelles anvendelse af kryptering og dermed indvirkningen på den strafferetlige efterforskning forventes at stige i de kommende år.

Efter opfordring fra Rådet for Retlige og Indre Anliggender i december 2016 har Kommissionen **med de relevante interesserede parter drøftet betydningen af kryptering i forbindelse med strafferetlig efterforskning**, både hvad angår tekniske og retlige aspekter. Dette omfattede eksperter fra Europol, Eurojust, Det Europæiske Retlige Netværk for Cyberkriminalitet (EJCN), Den Europæiske Unions Agentur for Net- og Informationssikkerhed (ENISA), Den Europæiske Unions Agentur for Grundlæggende Rettigheder (FRA), medlemsstaternes retshåndhavende myndigheder, erhvervslivet og civilsamfundsorganisationer. I Rådets arbejdsgrupper blev der regelmæssigt aflagt rapport om fremskridt, og den 18. september 2017 fandt en workshop sted med medlemsstaterne. Under hele forløbet blev der afholdt adskillige rundbordsmøder med civilsamfundsorganisationer og erhvervslivet.

Som følge af disse drøftelser med medlemsstaterne og de interesserede parter og på grundlag af deres input konkluderer Kommissionen, at nedenstående sæt **foranstaltninger til støtte for de retshåndhavende og retslige myndigheder** bør gennemføres, når de i forbindelse med strafferetlig efterforskning støder på kriminelles anvendelse af kryptering. Dette omfatter a) retlige foranstaltninger til fremme af adgangen til krypteret bevismateriale samt b) tekniske foranstaltninger til styrkelse af dekrypteringskapaciteten. Kommissionen vil fortsat overvåge udviklingen på dette område.

a) Retlige rammer for grænseoverskridende adgang til elektronisk bevismateriale

Det er ofte vanskeligt for retshåndhavende myndigheder at få adgang til bevismateriale i et andet land. Den igangværende udvikling i lovgivningen på europæisk plan kan understøtte de retshåndhavende og retslige myndigheders evne til at opnå adgang til nødvendige, men muligvis krypterede oplysninger, der er lagret i en anden medlemsstat. For at sikre en effektiv efterforskning og retsforfølgelse af kriminelle er det nødvendigt med en passende ramme.

---

²⁸ Artikel 32 i forordning (EU) 2016/679 af 27.4.2017.

Derfor vil Kommissionen i begyndelsen af 2018 fremsætte forslag for at lette den **grænseoverskridende adgang til elektronisk bevismateriale**. Sideløbende hermed er Kommissionen ved at gennemføre et sæt praktiske foranstaltninger²⁹ til forbedring af den grænseoverskridende adgang til elektronisk bevismateriale til strafferetlig efterforskning, herunder finansiering af uddannelse i grænseoverskridende samarbejde, udvikling af en elektronisk platform til udveksling af oplysninger inden for EU og standardisering af formerne for retligt samarbejde mellem medlemsstaterne.

b) Tekniske foranstaltninger

Afhængigt af de kriminelles anvendelse af kryptering vil de retshåndhavende og retslige myndigheder være i stand til at genskabe nogle af oplysningerne. En række medlemsstater har oprettet nationale tjenester med ekspertise i krypteringsudfordringer inden for strafferetlig efterforskning. De fleste medlemsstater har dog ikke adgang til det rette niveau af ekspertise eller tekniske ressourcer. Dette er en stor udfordring for de retshåndhavende og retslige myndigheder, når de i forbindelse med strafferetlig efterforskning skal tilgå krypterede oplysninger. Derfor foreslår Kommissionen en **række foranstaltninger til støtte for medlemsstaternes myndigheder** uden at forbyde, begrænse eller svække kryptering.

For det første vil Kommissionen støtte **Europol** for yderligere at udvikle dets dekrypteringskapacitet. Med henblik herpå foreslog Kommissionen som led i udarbejdelsen af EU's budget for 2018 i alt 86 yderligere sikkerhedsrelaterede stillinger til Europol (19 flere end i budgettet for 2017), navnlig for at styrke Det Europæiske Center for Bekæmpelse af Cyberkriminalitet (EC3) ved Europol. Behovet for yderligere ressourcer vil blive vurderet, og Kommissionen vil i forbindelse med den næste statusrapport om sikkerhedsunionen aflægge rapport om de midler, der er stillet til rådighed hertil. Der bør tages hensyn til den fremtidige teknologiske udvikling på grundlag af forskning og udvikling inden for rammerne af Horisont 2020-programmet og andre EU-finansierede programmer. Foranstaltninger, der vil kunne svække kryptering eller få konsekvenser for et stort eller vilkårligt antal personer, vil ikke blive taget i betragtning.

For det andet bør der oprettes et **ekspertisenetværk** til at bistå retshåndhavende og retslige myndigheder på nationalt plan. Kapaciteten og ekspertisen på nationalt plan kan deles bedre, uden at de nationale initiativer erstattes. Medlemsstaterne opfordres til at bruge midler under de nationale programmer, der er omfattet af programmet for Fonden for Intern Sikkerhed (politidelen), for at oprette, udvide eller udvikle nationale ekspertisepunkter. På europæisk plan vil Kommissionen bistå Europol med at fungere som netværksknudepunkt for at fremme samarbejdet mellem disse nationale ekspertisepunkter.

For det tredje bør medlemsstaternes myndigheder have en **værktøjskasse med alternative efterforskningsteknikker** til rådighed for at kunne fremme udviklingen og anvendelsen af foranstaltninger til indhentning af oplysninger, som krypteres af kriminelle. Ekspertisenetværket bør bidrage til udviklingen af værktøjskassen, og Det Europæiske Center for Bekæmpelse af Cyberkriminalitet (EC3) ved Europol er bedst egnet til at oprette og føre et register over disse teknikker og værktøjer. Foranstaltninger, der vil kunne svække kryptering eller få konsekvenser for et stort eller vilkårligt antal personer, vil ikke blive taget i betragtning.

---

²⁹ Jf. den ottende statusrapport om indførelsen af en effektiv og ægte sikkerhedsunion (COM(2017) 354 final af 29.6.2017).

For det fjerde bør opmærksomheden rettes mod **tjenesteyderes og andre branchepartners vigtige rolle** i leveringen af løsninger med stærk kryptering. I betragtning af Kommissionens tilsagn om stærk kryptering vil et bedre og mere struktureret samarbejde mellem myndigheder, tjenesteydere og andre branchepartnere kunne fremme en bedre forståelse af aktuelle og nye udfordringer, som de forskellige parter står over for. Kommissionen vil støtte strukturerede dialoger med tjenesteydere og andre brancher inden for rammerne af EU's internetforum og ekspertisenetværket og om nødvendigt med inddragelse af civilsamfundet.

For det femte bør **uddannelsesprogrammer** for retshåndhævende og retslige myndigheder sikre, at ansvarlige medarbejdere bedre kan indhente nødvendige oplysninger, som er blevet krypteret af kriminelle. For at støtte udviklingen af uddannelsesprogrammer agter Kommissionen at stille 500 000 EUR til rådighed under det årlige arbejdsprogram for 2018 for Fonden for Intern Sikkerhed (politidelen). Den ekspertise, som Den Europæiske Uddannelsesgruppe vedrørende Cyberkriminalitet (ECTEG) råder over, vil om nødvendigt blive taget i betragtning. Kommissionen vil ligeledes støtte Den Europæiske Unions Agentur for Uddannelse inden for Retshåndhævelse (Cepol) i forbindelse med leveringen af uddannelse, og medlemsstaterne opfordres til med henblik på uddannelse at bruge de midler, som inden for rammerne i Fonden for Intern Sikkerhed (politidelen) står til rådighed under deres nationale programmer.

For det sjette er der behov for en **løbende vurdering af de tekniske og retslige aspekter** ved kryptering i strafferetlig efterforskning i betragtning af krypteringsteknikkernes konstante udvikling, de kriminelles stigende anvendelse heraf samt indvirkningen på den strafferetlige efterforskning. Kommissionen vil fortsætte dette vigtige arbejde. Den vil endvidere støtte udviklingen af en observationsfunktion i samarbejde med Det Europæiske Center for Bekæmpelse af Cyberkriminalitet (EC3) ved Europol, Det Europæiske Retlige Netværk for Cyberkriminalitet (EJCN) og Eurojust.

IV. Bekæmpelse af radikaliserings

1. Ekspertgruppe på højt niveau om radikaliserings

De nylige angreb, navnlig dem begået af enkeltpersoner, samt den korte tid, det har taget at radikalisere visse af gerningsmændene, har været en kraftig påmindelse om, hvor vigtigt det er at forebygge og bekæmpe radikaliserings. Kommissionen vil på grundlag af de resultater, der er opnået indtil videre, oprette en **ekspertgruppe på højt niveau om radikaliserings** for at øge bestræbelserne på at forebygge og bekæmpe radikaliserings og forbedre koordineringen og samarbejdet mellem alle relevante interesserede parter³⁰. Gruppen har til opgave at fremsætte henstillinger til, hvorledes der kan arbejdes videre på området, og den første foreløbige rapport skal foreligge i år. Kommissionen vil i december 2017 aflægge rapport for Rådet for Retlige og Indre Anliggender om de opnåede fremskridt. Gruppen vil desuden behandle de rammebetingelser, som er nødvendige for at styrke kapaciteten og knowhow'en inden for bekæmpelse af radikaliserings, herunder det eventuelle behov for yderligere samarbejdsstrukturer på EU-plan. I den forbindelse har visse medlemsstater efterlyst et EU-center for forebyggelse af radikaliserings, og gruppen vil nærmere undersøge behovet for og merværdien af en sådan struktur.

---

³⁰ Jf. den ottende statusrapport om indførelsen af en effektiv og ægte sikkerhedsunion (COM(2017) 354 final af 29.7.2017).

Blandt de vigtigste emner, som gruppen vil drøfte, er **radikaliseringen i fængsler**. Fokus ligger i øjeblikket på medlemsstaternes gennemførelse af RIA-Rådets konklusioner af 20. november 2015 om styrkelse af den strafferetlige respons på radikaliserings³¹. Den 27. februar 2018 vil Kommissionen afholde en konference for interesserede parter om den strafferetlige respons på radikaliserings med det formål at dele resultaterne fra igangværende projekter.

Kommissionen vil tage konklusionerne og henstillingerne fra gruppen i betragtning ved opstillingen af arbejdsplanen for de eksisterende initiativer (navnlig inden for rammerne af ekspertisecentret for netværket til bevidstgørelse om radikaliserings) samt ved anvendelsen af og fastsættelsen af fokus for sine finansieringsinstrumenter (bl.a. Fonden for Intern Sikkerhed, men også andre relaterede fonde som f.eks. Erasmus+, programmet for retlige anliggender eller Den Europæiske Socialfond).

2. Bekæmpelse af radikaliserings på internettet

Terroristerne bruger fortsat internettet til at radikalisere, rekruttere, forberede og opfordre til angreb og forherlige deres grusomheder. Det Europæiske Råd³², G7³³ og G20³⁴ opfordrede for nyligt til yderligere handling for at løse denne globale udfordring, og samtidig mindede de erhvervslivet om deres ansvar i forbindelse hermed.

I juli 2017 fastlagde EU's internetforum en **handlingsplan til bekæmpelse af terrorrelateret indhold på internettet**, hvor internetbranchen tilskyndes til at træffe målrettede foranstaltninger, afsætte ressourcer og udvikle de fornødne teknologiske værktøjer til sikring af en hurtig opsporing og fjernelse af skadeligt materiale. I handlingsplanen opfordres der til straks at gøre fremskridt på en række områder³⁵, og der fastsættes en mekanisme til regelmæssig rapportering med henblik på måling og vurdering af resultater.

Den 29. september 2017 var Kommissionen som led i EU's internetforum vært for et møde på højt embedsmandsplan for at gøre status over **gennemførelsen af handlingsplanen til bekæmpelse af terrorrelateret indhold på internettet**. For så vidt angår automatisk opsporing er flere virksomheder begyndt at gå i denne retning, hvilket giver dem mulighed for at udnytte teknisk ekspertise til identificering af terrorrelateret indhold på det sted, hvor det uploades. Visse virksomheder rapporterede, at 75 % af indholdet nu opspores automatisk, og lod det være op til menneskelige operatører at træffe endelig afgørelse om fjernelse af det, mens det for andres vedkommende var 95 % af indholdet, der nu opspores ved hjælp af proprietære værktøjer. Selv om dette udgør konkrete fremskridt, har Kommissionen opfordret alle virksomheder til at øge anvendelsen af disse værktøjer for at sikre en hurtigere opsporing, forkorte den tid, som terrorrelateret indhold er tilgængeligt på internettet, og fremskynde og effektivisere fjernelsen af terrorpropaganda. Kommissionen har endvidere opfordret virksomhederne til at udvide deres "hashdatabase" for at sikre, at terrorrelateret indhold, der er blevet fjernet, ikke uploades igen på andre platforme, hvilket vil modvirke udbredelsen af

³¹ Konklusioner fra Rådet for Den Europæiske Union og medlemsstaterne, forsamlet i Rådet, om styrkelse af den strafferetlige respons på radikaliserings, der fører til terrorisme og voldelig ekstremisme (14382/15).

³² http://www.consilium.europa.eu/da/meetings/european-council/2017/06/22-23-euco-conclusions_pdf/.

³³ <http://www.consilium.europa.eu/da/press/press-releases/2017/05/26-statement-fight-against-terrorism/>.

³⁴ <http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2017/07/07-g20-counter-terrorism/>.

³⁵ COM(2017) 407 final af 26.7.2017.

terrorrelateret indhold via forskellige platforme. Dette værktøj bør udvides både med hensyn til antallet af deltagende virksomheder og til dets indhold af film og billeder.

Herudover bistår Kommissionen fortsat civilsamfundsorganisationer med at sprede positive **modfortællinger** på internettet. Den 6. oktober 2017 iværksatte Kommissionen en indkaldelse af forslag med henblik på at stille 6 mio. EUR til rådighed for sammenslutninger af civilsamfundsaktører, der udvikler og gennemfører sådanne kampagner.

Fremadrettet vil Europa-Kommissionen den 6. december 2017 afholde **EU's internetforum på ministerplan** med deltagelse af repræsentanter på højt plan for internetbranchen med det formål at vurdere fremskridt og bane vejen for yderligere tiltag.

De tiltag, der inden for rammerne af EU's internetforum er gjort for at bekæmpe terrorrelateret indhold på internettet, bør ses inden for den større sammenhæng, når det gælder om at bekæmpe ulovligt indhold på internettet. Disse tiltag blev styrket gennem Kommissionens meddelelse af 28. september 2017 om fastsættelse af **retningslinjer og principper for onlineplatforme** for i samarbejde med nationale myndigheder, medlemsstaterne og andre relevante interesserede parter at øge bekæmpelsen af ulovligt indhold på internettet³⁶. Meddelelsen sigter mod at fremme og intensivere gennemførelsen af god praksis for så vidt angår forebyggelse, opsporing, fjernelse og hindring af adgang til ulovligt indhold for at sikre en reel fjernelse af ulovligt indhold, øge gennemsigtigheden og beskytte grundlæggende rettigheder. Formålet er også at give platforme uddybende oplysninger om deres ansvar, når de proaktivt går ind og opsporer, fjerner eller hindrer adgang til ulovligt indhold. Kommissionen regner med, at onlineplatformene i løbet af de kommende måneder træffer hurtige foranstaltninger, bl.a. i forbindelse med relevant dialoger som f.eks. EU's internetforum om terrorisme og ulovlige hadefulde udtalelser.

Parallelt hermed vil Kommissionen overvåge fremskridt og vurdere, hvorvidt der er behov for yderligere foranstaltninger for at sikre en hurtig og proaktiv opsporing og fjernelse af ulovligt indhold på internettet, bl.a. eventuelle lovgivningsmæssige foranstaltninger til supplerende af det gældende retsgrundlag. Dette arbejde vil blive afsluttet i maj 2018.

Hvad angår lovgivning styrker Kommissionens forslag³⁷ om en **revision af direktivet om audiovisuelle medietjenester**, der blev fremlagt i maj 2016, bekæmpelsen af hadefulde udtalelser. Formålet er at tilpasse direktivet til rammeafgåelsen om bekæmpelse af visse former for og tilkendegivelser af racisme og fremmedhad³⁸ og chartret om grundlæggende rettigheder. Heri indgår også en forpligtelse for medlemsstaterne til at sikre, at videodelingsplatformene træffer passende foranstaltninger til beskyttelse af alle borgere mod tilskyndelser til vold eller had. Disse foranstaltninger omfatter f.eks. flagging- og indberetningsmekanismer.

---

³⁶ Meddelelsen "Bekæmpelse af ulovligt indhold på nettet – Større ansvar for onlineplatforme" (COM(2017) 555 final af 28.9.2017).

³⁷ COM(2016) 287 final af 25.5.2016.

³⁸ Rådets rammeafgåelse 2008/913/RIA af 28.11.2008.

V. DEN EKSTERNE DIMENSION AF TERRORBEKÆMPELSE

1. EU's foranstaltninger udadtil vedrørende terrorbekæmpelse

EU's foranstaltninger udadtil vedrørende terrorbekæmpelse bidrager til det prioriterede mål om at styrke Unionens indre sikkerhed. Derfor bør det strategiske og politiske kontinuum mellem EU's indre og eksterne sikkerhed styrkes yderligere for at øge effektiviteten af terrorbekæmpelsestiltag på alle områder.

Kommissionen støtter med mere end 2,3 mia. EUR til mere end 600 projekter siden 1. januar 2017 en bred vifte af eksterne tiltag til styrkelse af sikkerheden. En række aktiviteter er enten sikkerhedsorienterede (dvs. specifikke tiltag på områder som f.eks. bekæmpelse af terrorfinansiering, bekæmpelse af radikalisering, grænser, fængsler) eller sikkerhedsrelevante (dvs. programmer til håndtering af grundlæggende årsager til usikkerhed og bekymring gennem støtte til bedre uddannelse, adgang til naturressourcer og energi, regeringsførelse og sikkerhedssektoren, støtte til civilsamfundet).

Rådet for Udenrigsanliggender fornyede den 19. juni 2017 den strategiske orientering på disse områder ved at vedtage omfattende **konklusioner om EU's foranstaltninger udadtil vedrørende terrorbekæmpelse**³⁹. Den højtstående repræsentant og Europa-Kommissionen vil om nødvendigt arbejde sammen for at sikre, at disse konklusioner gennemføres med godt resultat. For at sikre en rettidig og omfattende gennemførelse af konklusionerne og indberetning til Rådet inden juni 2018 er der blevet indført en fælles koordineringsproces mellem Tjenesten for EU's Optræden Udadtil og Europa-Kommissionen. Følgende vil blive prioriteret:

- **Styrkelse af netværket af terrorbekæmpelsesekspertes i EU's delegationer:** Terrorbekæmpelsesekspertes bør i højere grad inddrages i programmeringen af EU's støtte og i den lokale koordinering af medlemsstaternes individuelle terrorbekæmpelsessamarbejde med vores partnere. For at fremme denne styrkede rolle vil uddannelsen før og efter udsendelsen af disse eksperter blive intensiveret. Deres opgaver vil blive mere målrettede med specifikke opgavebeskrivelser, og deres forbindelser til EU's agenturer inden for retlige og indre anliggender vil blive gjort mere stabile. For at dække samtlige højprioriterede områder vil netværket af terrorbekæmpelsesekspertes⁴⁰ blive udvidet til at omfatte Afrikas Horn, Centralasien og Sydøstasien.
- **Øget samarbejdet mellem missioner og operationer inden for den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik og EU's agenturer for retlige og indre anliggender,** når det gælder indsamling, analyse og udveksling af oplysninger, samt yderligere undersøgelse af, hvordan forbindelserne mellem militære og retshåndhavende aktører kan styrkes for at bekæmpe terrorisme. For at styrke data- og informationsudvekslingen mellem den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik og politikken for retlige og indre anliggender er det vigtigt at fremme en gennemgang af elementerne i det nuværende retsgrundlag samt at oprette celler på forsøgsbasis, der

³⁹ [http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2017/06/pdf/Read-the-full-text-of-the-Council-conclusions_pdf\(4\)/](http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2017/06/pdf/Read-the-full-text-of-the-Council-conclusions_pdf(4)/).

⁴⁰ EU har indtil videre udsendt terrorbekæmpelsesekspertes til sine delegationer i: Algeriet, Bosnien-Hercegovina (med et regionalt mandat for Vestbalkan), Tchad (Sahel), Irak, Jordan, Libanon, Libyen (udstationeret i Tunis), Marokko, Nigeria, Pakistan, Saudi-Arabien, Tunesien og Tyrkiet.

beskæftiger sig med oplysninger om kriminalitet i udvalgte missioner og operationer inden for den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik. Det er vigtigt yderligere at fremme og forbedre forbindelserne med de aktiviteter, der udføres inden for EU's agenturer for retlige og indre anliggender i prioriterede tredjelande, herunder øget udveksling af oplysninger mellem EU- og ikke-EU-aktører, hvis dette er muligt.

- **Styrkelse af det internationale samarbejde om terrorbekæmpelse og forebyggelse og bekæmpelse af voldelig ekstremisme** med partnerlande i Vestbalkan, Mellemøsten, Nordafrika, Tyrkiet, Golfstaterne, Sahel og Afrikas Horn, med vigtige strategiske partnere, bl.a. USA, Canada og Australien, og med vigtige regionale og multilaterale partnere som f.eks. FN, NATO, Det Globale Forum for Terrorbekæmpelse, Den Finansielle Aktionsgruppe, Den Afrikanske Union, Sammenslutningen af Sydøstasiatiske Nationer, Golfstaternes Samarbejdsråd og Den Arabiske Liga.

2. Europarådets konvention om forebyggelse af terrorisme

For at øge det internationale samarbejde om bekæmpelse af terrorisme fremlægger Kommissionen sammen med denne rapport **forslag⁴¹ til Rådets afgørelser om indgåelse af Europarådets konvention om forebyggelse af terrorisme og af tillægsprotokollen hertil.** Konventionen⁴², der blev vedtaget af Europarådet den 16. maj 2005, vedrører kriminalisering af terroraktiviteter og terrorrelaterede aktiviteter, internationalt samarbejde om sådanne strafbare handlinger og beskyttelse af og erstatning og støtte til ofre for terrorisme. Konventionen trådte i kraft den 1. juni 2007. Alle EU-medlemsstater har undertegnet konventionen, og 23 EU-medlemsstater har ratificeret den. Formålet med den tillægsprotokol⁴³, der blev vedtaget af Europarådet den 18. maj 2015, er at supplere konventionen med en række bestemmelser, der tager sigte på at gennemføre de strafferetlige aspekter af FN's Sikkerhedsråds resolution 2178(2014)⁴⁴ om "trusler mod den internationale fred og sikkerhed som følge af terrorhandlinger". Med tillægsprotokollen følges der op på denne resolution ved at fremme en fælles forståelse af og reaktion på strafbare handlinger med forbindelse til udenlandske terrorkrigere. Tillægsprotokollen trådte i kraft den 1. juli 2017.

EU undertegnede konventionen og tillægsprotokollen hertil den 22. oktober 2015. Eftersom EU har vedtaget en række omfattende retlige instrumenter til bekæmpelse af terrorisme, især med direktivet om bekæmpelse af terrorisme⁴⁵, er EU nu parat til at leve op til sit tilsagn om at blive part i konventionen og tillægsprotokollen hertil.

3. Hen imod en revideret passagerlisteaftale med Canada

EU-Domstolen fastslog i sin udtalelse af 26. juli 2017⁴⁶, at den aftale mellem Canada og EU om overførsel og anvendelse af passagerlisteoplysninger (PNR-oplysninger), der blev undertegnet den 25. juni 2014, ikke kan indgås i sin nuværende form, fordi flere af dens bestemmelser ikke er forenelige med de grundlæggende rettigheder, som anerkendes af EU,

⁴¹ COM(2017) 606 final af 18.10.2017 og COM(2017) 607 final af 18.10.2017.

⁴² <https://rm.coe.int/168008371c>.

⁴³ <https://rm.coe.int/168047c5ea>.

⁴⁴ http://www.un.org/en/sc/ctc/docs/2015/SCR%202178_2014_EN.pdf.

⁴⁵ Direktiv (EU) 2017/541 af 15.3.2017.

⁴⁶ Domstolens udtalelse 1/15 af 26.7.2017.

især retten til databeskyttelse og retten til respekt for privatliv. Kommissionen er nu i kontakt med Canada, bl.a. i tilknytning til det forestående møde mellem G7-landenes indenrigsministre i Ischia den 19.-20. oktober 2017, for at forberede de kommende forhandlinger om at revidere teksten til aftalen. Derfor fremsatte Kommissionen sammen med denne rapport en **henstilling⁴⁷ til Rådet om bemyndigelse til at indlede forhandlinger om en revideret aftale** i overensstemmelse med samtlige krav i Domstolens udtalelse. Rådet opfordres til hurtigt at give bemyndigelse til at indlede sådanne forhandlinger. Eftersom anvendelsen af PNR-oplysninger er et vigtigt værktøj til bekæmpelse af terrorisme og grov grænseoverskridende kriminalitet, vil Kommissionen tage de fornødne skridt for at sikre, at der fortsat overføres PNR-oplysninger til Canada under fuld overholdelse af de grundlæggende rettigheder i overensstemmelse med Domstolens udtalelse.

I den forbindelse understreger Kommissionen sin fortsatte støtte til medlemsstaterne hvad angår gennemførelsen af EU's PNR-direktiv⁴⁸. Medlemsstaternes forpligtelser i henhold til dette direktiv berøres ikke af Domstolens udtalelse.

4. Styrkelse af Europols samarbejde med tredjelande

Som fremhævet i konklusionerne fra Rådet for Udenrigsanliggender om EU's foranstaltninger udadtil vedrørende terrorbekæmpelse⁴⁹ fra juni 2017 og i relevante regionale EU-strategier⁵⁰ er samarbejdet med tredjelande afgørende for at bekæmpe terror og organiseret kriminalitet. Inden den nye Europolforordning⁵¹ trådte i kraft den 1. maj 2017, havde Europol i henhold til sit tidligere retsgrundlag⁵² indgået aftaler med en række tredjelande med det formål at sikre en samarbejdsramme for udveksling af strategiske og tekniske oplysninger. Visse af disse aftaler omfatter desuden muligheden for at udveksle personoplysninger⁵³. Disse aftaler er fortsat er gældende.

Siden den 1. maj 2017 er reglerne for Europols eksterne forbindelser med tredjelande, navnlig vilkårene for udveksling af personoplysninger med EU-organer, tredjelande og internationale organisationer, omfattet af den nye **Europolforordning**. I henhold til traktaten og forordningen har Kommissionen ansvaret for på Unionens vegne at forhandle om internationale aftaler med tredjelande om udveksling af personoplysninger med Europol⁵⁴. Europol kan i det omfang, det er nødvendigt for udførelsen af dens opgaver, oprette og vedligeholde samarbejdsrelationer med eksterne partnere i form af samarbejdsordninger og administrative ordninger, der ikke giver mulighed for udveksling af personoplysninger.

⁴⁷ COM(2017) 605 final af 18.10.2017.

⁴⁸ Direktiv (EU) 2016/681 af 27.4.2016.

⁴⁹ [http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2017/06/pdf/Read-the-full-text-of-the-Council-conclusions_pdf\(4\)/](http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2017/06/pdf/Read-the-full-text-of-the-Council-conclusions_pdf(4)/).

⁵⁰ Dette omfatter den reviderede europæiske naboskabspolitik (JOIN(2015) 50 final af 18.11.2015).

⁵¹ Forordning (EU) 2016/794 af 11.5.2016.

⁵² Rådets afgørelse 2009/371/RIA af 6.4.2009.

⁵³ Europol havde indgået aftaler om udveksling af personoplysninger med følgende tredjelande: Albanien, Australien, Bosnien-Hercegovina, Canada, Colombia, den tidligere jugoslaviske republik Makedonien, Georgien, Island, Liechtenstein, Moldova, Monaco, Montenegro, Norge, Serbien, Schweiz, Ukraine og USA. Europols Styrelsesråd havde givet tilladelse til at indlede forhandlinger om en aftale mellem Europol og Israel, men disse forhandlinger blev ikke afsluttet, da den nye Europolforordning trådte i kraft.

⁵⁴ Europolforordningen giver også mulighed for at overføre personoplysninger mellem Europol og et tredjeland på grundlag af en afgørelse fra Kommissionen om, at det pågældende land sikrer et tilstrækkeligt databeskyttelsesniveau ("afgørelse om et tilstrækkeligt beskyttelsesniveau").

I betragtning af Unionens operationelle behov for så vidt angår sikkerhedssamarbejde med tredjelande og i overensstemmelse med Europolforordningen **vil Kommissionen inden årets udgang henstille til Rådet**, at det giver tilladelse til at indlede forhandlinger om aftaler mellem EU og Algeriet, Egypten, Israel, Jordan, Libanon, Marokko, Tunesien og Tyrkiet for at fastlægge et retsgrundlag for overførsel af personoplysninger mellem Europol og disse tredjelande⁵⁵. Sådanne aftaler vil yderligere styrke Europols kapacitet til at samarbejde med disse tredjelande, således at kriminelle handlinger, der falder inden for rammerne af Europols målsætninger, kan forebygges og bekæmpes.

VI. KONKLUSION

I denne rapport fastsættes der en pakke med terrorbekæmpelsesforanstaltninger til yderligere støtte for medlemsstaterne i deres bestræbelser på at imødegå nuværende sikkerhedstrusler. Kommissionen opfordrer medlemsstaterne og Rådet til hurtigst muligt at gennemføre disse foranstaltninger. Kommissionen holder Europa-Parlamentet og Rådet underrettet om opnåede fremskridt.

Næste statusrapport om sikkerhedsunionen vil blive fremlagt i december 2017 og fokusere på interoperabiliteten af EU's informationssystemer for sikkerhed, grænseforvaltning og migrationsstyring. I den forbindelse minder Kommissionen om betydningen af, at der opnås fremskridt med lovgivningsmæssige prioriteter for disse informationssystemer.

---

⁵⁵ Ud over disse tredjelande minder Kommissionen om de strategiske rammer for "afgørelser om et tilstrækkeligt beskyttelsesniveau" samt om andre redskaber til dataoverførsel og internationale databeskyttelsesinstrumenter, som anført i Kommissionens meddelelse om udveksling og beskyttelse af personoplysninger i en globaliseret verden (COM(2017) 7 final af 10.1.2017), hvori Kommissionen opfordrer tredjelande til at tiltræde Europarådets konvention nr. 108 og tillægsprotokollen hertil.